

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich ma zastąpić dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2002 r. Nr 207, poz. 1762 oraz z 2004 r. Nr 91, poz. 866). Ustawa ta była zgodna z obowiązującymi przepisami Unii Europejskiej w dniu przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej. Od tego czasu ukazało się szereg nowych przepisów Unii Europejskiej, które państwo członkowskie ma obowiązek implementować do prawa krajowego. Ponadto dotychczasowa ustawa zawierała szereg regulacji, które są zawarte w decyzjach Komisji. Zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie stosowania prawa Unii Europejskiej (M.P. Nr 20, poz. 359), decyzje Komisji Europejskiej kierowane do wszystkich państw członkowskich są dla nich wiążące, w związku z powyższym konieczne jest wykreślenie z treści dotychczasowej ustawy przepisów, które są regulowane w decyzjach Komisji i wprowadzenie bezpośrednich odesłań do aktów, które zostały opublikowane w Polskim wydaniu specjalnym Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej. Równocześnie z uwagi na fakt, że przepisy Unii Europejskiej w zakresie zootechniki dotyczą tylko niektórych gatunków zwierząt gospodarskich (bydło, świnie, owce, kozy i koniowate), konieczne jest pozostawienie krajowych regulacji dla pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz uregulowanie tych dziedzin, które nie są uregulowane w prawie wspólnotowym, w tym w szczególności dotyczące obrotu wewnętrznego. Ponieważ zakres planowanych zmian wykluczył możliwość wprowadzenia ich w drodze nowelizacji, uznano za konieczne opracowanie projektu nowej ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, która zastąpi dotychczas obowiązującą ustawę.

Projekt ustawy reguluje sprawy z zakresu hodowli i oceny wartości użytkowej i hodowlanej, ochrony zasobów genetycznych, prowadzenia ksiąg hodowlanych i rejestrów, a także nadzoru nad hodowlą i rozrodem zwierząt gospodarskich.

Przy opracowaniu projektu ustawy wykorzystano konstrukcję dotychczas obowiązującej ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r., która była aktem prawnym czytelnym i sprawnie funkcjonującym. Na podstawie przepisów tej ustawy dokonał się bardzo istotny proces uspołecznienia hodowli, tj. przekazania związkom hodowców lub innym podmiotom zadań z zakresu oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich oraz hodowli poszczególnych gatunków zwierząt, które dotychczas były realizowane przez Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt będące następcą prawnym Centralnej Stacji Hodowli Zwierząt. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt realizowało powierzone mu w drodze ustawy zadania związane z prowadzeniem oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt gospodarskich oraz prowadziło księgi hodowlane.

W ostatnich latach prowadzenie oceny i ksiąg hodowlanych bydła ras mięsnych, świń, drobiu oraz bydła ras mlecznych zostało przekazane związkom hodowców lub innym podmiotom. Ten stan znalazł odzwierciedlenie w opracowanym projekcie ustawy, w którym ograniczone zostały zadania Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w zakresie prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej, a zwiększona samodzielność w podejmowaniu decyzji przez związki hodowców lub inne podmioty, które przejmując zadania hodowlane decydują o dalszym kierunku rozwoju poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich. Obecnie Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt prowadzi księgi hodowlane oraz ocenę wartości użytkowej jedynie dla zwierząt futerkowych i pszczoł. Projekt ustawy stwarza możliwość przekazania tych zadań związkom hodowców lub innym podmiotom, gdy będą one organizacyjnie przygotowane do ich prowadzenia.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie przekształcenia Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt w jednostkę budżetową, z dniem 1 stycznia 2007 r. zakład budżetowy Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt został przekształcony w jednostkę budżetową o nazwie Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt. Utworzone zostało również gospodarstwo pomocnicze, które będzie prowadziło laboratorium referencyjne poddające badaniom mleko w ramach oceny wartości użytkowej bydła, owiec i kóz oraz laboratorium badania grup krwi. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt będzie również prowadziło kontrolę zootechniczną w handlu oraz kontrolowało

podmioty prowadzące działalność w zakresie oceny, hodowli i rozrodu zwierząt. Docelowo, po przekazaniu zadań związanych z prowadzeniem ksiąg hodowlanych i oceny wartości użytkowej lub hodowlanej pszczoł i zwierząt futerkowych związkom hodowców lub innym podmiotom oraz po przekazaniu prowadzenia laboratorium referencyjnego związkowi hodowców lub innemu podmiotowi, które zostały upoważnione do prowadzenia oceny wartości użytkowej bydła, planowane jest przejęcie przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi realizacji pozostałych zadań Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt określonych w ustawie.

Projekt ustawy zakłada, że związek hodowców lub inny podmiot, które prowadzą księgi bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych oraz rejestr świń, powinny wystąpić z wnioskiem do ministra właściwego do spraw rolnictwa o uznanie tego związku lub podmiotu. Minister właściwy do spraw rolnictwa dokonuje ich uznania, jeżeli związek hodowców lub inny podmiot spełniają wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej dotyczących uznawania organizacji prowadzących lub zakładających księgi hodowlane, tj.: decyzji Komisji 84/247/EWG z dnia 27 kwietnia 1984 r. ustanawiającej kryteria uznawania stowarzyszeń i organizacji hodowców, które prowadzą lub zakładają księgi zwierząt zarodowych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, decyzji Komisji nr 89/501/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców i organizacji hodowlanych, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych świń hodowlanych czystorasowych, decyzji Komisji 90/254/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania organizacji i stowarzyszeń hodowców, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych owiec i kóz hodowlanych czystorasowych, decyzji Komisji 92/353/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub stowarzyszeń, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych, decyzji Komisji 89/504/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców, organizacji hodowlanych i prywatnych przedsiębiorstw, które zakładają lub prowadzą rejestry świń hodowlanych mieszańców. Taki tryb postępowania stosowany jest we wszystkich państwach członkowskich Unii

Europejskiej, gdzie związki hodowców, które prowadzą księgi hodowlane, występują z wnioskiem o ich uznanie przez właściwą władzę w państwie, w którym związek ten ma swoją siedzibę główną. Tylko dokumenty hodowlane wydane przez uznany związek hodowców, które obowiązują w handlu zwierzętami hodowlanymi i materiałem biologicznym od nich pochodzącym są akceptowane w pozostałych państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Taki tryb uznawania związków hodowców dotyczy tylko związków hodowców lub innych podmiotów prowadzących księgi bydła, świń, owiec, kóz i koniowatych. Dlatego w projekcie ustawy określono wymagania, jakie powinny spełniać związki hodowców lub inne podmioty, które prowadzą księgi drobiu, pszczół i zwierząt futerkowych. W projekcie ustawy wprowadzono również upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania rozporządzenia, w którym określi on dodatkowe wymagania, jakie powinny spełniać związki hodowców lub inne podmioty ubiegające się o prowadzenie ksiąg, w tym warunki i sposób prowadzenia ksiąg oraz wiedzę fachową niezbędną do prowadzenia danej księgi.

Podobne rozwiązanie przewidziano w przypadku ubiegania się przez związek hodowców lub inny podmiot o prowadzenie rejestrów dla wszystkich gatunków zwierząt gospodarskich oprócz świń.

Projekt ustawy przewiduje również, że związki hodowców lub inne podmioty, które zostały upoważnione przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do prowadzenia ksiąg hodowlanych i rejestrów, będą mogły pobierać opłatę za dokonanie wpisu zwierząt do księgi lub rejestru lub wydanie, na wniosek hodowcy, zaświadczenia potwierdzającego dokonanie wpisu do księgi lub rejestru. Pobierana opłata stanowić będzie przychód tego podmiotu, a jej wysokość nie będzie mogła przekroczyć maksymalnej wysokości kwoty określonej w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rolnictwa na podstawie art. 27 projektu ustawy. Wysokość tej kwoty zostanie ustalona na podstawie kosztów wynikających z czynności wykonywanych przy wpisie do ksiąg lub rejestrów lub wydawaniu zaświadczenia. Wysokość opłaty pobieranej za wykonanie tych czynności nie może się różnić, w przypadku gdy do księgi lub rejestru zostało wpisane zwierzę urodzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, czy też zwierzę, które zostało przywiezione z innego kraju

członkowskiego Unii Europejskiej. Zasada ta obowiązuje również w przypadku wydawania zaświadczenia potwierdzającego dokonanie wpisu do księgi lub rejestru.

Związek hodowców lub inny podmiot, które prowadzą księgi hodowlane mogą wystąpić do ministra właściwego do spraw rolnictwa z wnioskiem o upoważnienie ich do prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej. Upoważnienie to zostanie udzielone, jeżeli związek hodowców lub inny podmiot przedstawią metodykę prowadzenia tej oceny. W dotychczas obowiązującej ustawie, zakres i metodykę prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt określał, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw rolnictwa. Oznaczało to, że każda zmiana w metodyce wprowadzana na wniosek prowadzącego ocenę wymagała nowelizacji tego rozporządzenia. Dlatego w celu ułatwienia prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej związkom hodowców lub innym podmiotom, które zostały upoważnione do prowadzenia oceny i które realizują określone przez siebie cele hodowlane, w projekcie ustawy wprowadzono możliwość samodzielnego określenia zakresu i metodyki prowadzenia tej oceny. Rozwiązanie to usprawni prowadzenie oceny, ale jednocześnie na podmiot upoważniony do prowadzenia oceny nałożono obowiązek informowania ministra właściwego do spraw rolnictwa o zamiarze dokonania zmiany w zakresie lub metodyce prowadzonej oceny wartości użytkowej lub hodowlanej. Informacja ta powinna być przekazana co najmniej na 30 dni przed dniem wprowadzenia tej zmiany i powinna obejmować zakres, cel i uzasadnienie wprowadzenia zmiany oraz termin jej wprowadzenia. Rozwiązanie takie nie jest sprzeczne z przepisami Unii Europejskiej w szczególności z: decyzją Komisji 2006/427/WE z dnia 20 czerwca 2006 r. ustanawiającą metody oceny wartości użytkowej i metody oceny wartości genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, decyzją Komisji 89/507/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającą metody monitoringu osiągnięć i oceny wartości genetycznej świń hodowlanych czystorasowych i mieszańców i decyzją Komisji 90/256/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającą metody monitoringu wydajności i oceny wartości genetycznej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych. Przepisy te określają tylko, jakie metody prowadzenia oceny są dopuszczone przez Komisję Europejską.

Projekt ustawy zakłada również, że związki hodowców lub inne podmioty, które w dniu wejścia w życie ustawy prowadzą ocenę wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt gospodarskich, utracą prawo do jej prowadzenia, jeżeli przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy nie przedstawią zakresu i metodyki prowadzonej przez nie oceny. W celu zapewnienia podmiotom prowadzącym ocenę czasu niezbędnego do opracowania metodyk, zgodnie z art. 56 projektu ustawy, rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 maja 1999 r. w sprawie zakresu i metod prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt oraz sposobu oznakowania i identyfikacji zwierząt do celów hodowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 470, z późn. zm.), które zostało wydane na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich, zostanie utrzymane w mocy nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Rozporządzenie to zostanie uchylone wcześniej wtedy, gdy wszystkie podmioty upoważnione do prowadzenia oceny na podstawie przepisów dotychczas obowiązującej ustawy, złożą opracowane przez siebie metodyki. Jeżeli przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy jakiś związek hodowców lub inny podmiot upoważnione do prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej nie przedstawią zakresu i metodyki prowadzenia oceny, to utracą prawo do jej prowadzenia. W takim przypadku, ocena wartości użytkowej dla danego gatunku zwierząt nie będzie prowadzona do czasu wystąpienia innego związku hodowców lub innego podmiotu z wnioskiem o upoważnienie go do wykonywania zadań w tym zakresie i uzyskania przez niego takiego upoważnienia.

Związki hodowców lub inne podmioty, które zostały upoważnione do prowadzenia oceny wartości użytkowej, będą mogły pobierać od posiadaczy zwierząt objętych oceną wynagrodzenie za świadczone usługi, zgodnie z warunkami określonymi w umowie o jej prowadzenie. Pobierane wynagrodzenie stanowić będzie przychód podmiotu prowadzącego ocenę. Posiadacz zwierząt, podejmując decyzję o poddaniu swojego stada ocenie i podpisując umowę z podmiotem ją prowadzącym, akceptuje warunki określone w tej umowie. Wysokość opłaty za zwierzę poddawane ocenie uzależniona jest od gatunku, metody oceny wybranej przez hodowcę, częstotliwości przyjazdu zootechnika

do gospodarstwa w celu przeprowadzenia oceny oraz zakresu innych usług określonych w tej umowie. W przypadku bydła uwzględniane są również koszty wykonania analizy laboratoryjnej próbki mleka. W większości przypadków ocenę prowadzą związki i organizacje hodowców. Dlatego wysokości stawek za ocenę są ustalane przez organy upoważnione zgodnie ze statutem do podejmowania decyzji w imieniu członków związku.

Zaproponowane w projekcie ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich przepisy art. 7 ust. 5 i 6 mają na celu umożliwienie związkom hodowców lub innym podmiotom upoważnionym do prowadzenia oceny wartości użytkowej pobierania wynagrodzenia za wykonane usługi, a jednocześnie nakładają na nie obowiązek jednakowego traktowania (jednakowe stawki za ocenę) zwierząt urodzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i zwierząt przywiezionych z innych państw członkowskich Unii Europejskiej.

W przypadku oceny wartości użytkowej pszczoł i zwierząt futerkowych, do której prowadzenia upoważnione jest Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt będące od dnia 1 stycznia 2007 r. jednostką budżetową, wysokość i sposób uiszczania opłaty za prowadzenie oceny zostanie określone w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw rolnictwa. Pobierana opłata stanowić będzie dochód budżetu państwa.

Należy podkreślić, że w przypadku gdyby ustawa nie przewidywała możliwości pobierania wynagrodzenia za prowadzenie oceny oznaczałoby to, że podmiot prowadzący ocenę jest obowiązany wykonywać ją nieodpłatnie. Rozwiązanie takie mogłoby być zastosowane wyłącznie, w przypadku gdy koszty ponoszone przez podmioty prowadzące ocenę byłyby w całości pokrywane z budżetu państwa.

W projekcie ustawy określono, że przedmiotem handlu mogą być zwierzęta hodowlane oraz materiał biologiczny, jeżeli są zaopatrzone w świadectwa potwierdzające ich pochodzenie spełniające wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej dotyczących świadectw obowiązujących w handlu, tj.: decyzji Komisji 2005/379/WE z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie świadectw rodowodowych i danych szczegółowych dotyczących zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła oraz ich nasienia, komórek jajowych i

zarodków, decyzji Komisji 90/258/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej świadectwa zootechniczne dla owiec i kóz hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków, decyzji Komisji 89/503/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej świadectwo dla świń hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków, decyzji Komisji 89/506/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej świadectwo dla świń hodowlanych mieszańców, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków, decyzji Komisji 96/79/WE z dnia 12 stycznia 1996 r. ustanawiającej świadectwa zootechniczne dotyczące nasienia, komórek jajowych i zarodków od rejestrowanych koniowatych. W porównaniu z dotychczas obowiązującą ustawą zrezygnowano natomiast z obowiązku zaopatrywania w zaświadczenia hodowlane zwierząt i jaj wylęgowych wprowadzanych do obrotu na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek ten pozostawiono jedynie w przypadku wprowadzania do obrotu materiału biologicznego, ale zakres informacji, jakie powinien zawierać dokument, w który zaopatruje się przesyłkę, ograniczono do niezbędnych informacji koniecznych do identyfikacji dawcy lub dawców materiału biologicznego. Za wydanie świadectwa potwierdzającego pochodzenie zwierząt hodowlanych oraz materiału biologicznego, będących przedmiotem handlu, podmiot wydający to świadectwo może pobierać opłatę, której maksymalną wysokość ustali, w drodze rozporządzenia, minister właściwy do spraw rolnictwa. Pobierana opłata będzie stanowiła przychód wydającego świadectwo.

W projekcie ustawy określone zostały również wymagania, jakie muszą spełnić rozplodniki wykorzystywane w rozrodzie naturalnym oraz samice z gatunku bydło, świnię, owce i kozy, a także ich komórki jajowe i zarodki. Wymagania te są zgodne z przepisami Unii Europejskiej: dyrektywą Rady 90/118/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli czystorasowych świń hodowlanych, dyrektywą Rady 87/328/EWG z dnia 18 czerwca 1987 r. w sprawie dopuszczania zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła do celów hodowlanych, dyrektywą Rady 2005/24/WE z dnia 14 marca 2005 r. zmieniającą dyrektywę 87/328/EWG w odniesieniu do stacji składowania nasienia i wykorzystywania komórek jajowych i zarodków pochodzących od zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła, dyrektywą Rady 90/119/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli

mieszkańców świń hodowlanych i decyzją Komisji 90/257/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającą kryteria dopuszczania do hodowli czystorasowych owiec i kóz hodowlanych oraz wykorzystania ich nasienia, komórek jajowych i zarodków. Zgodnie z tymi przepisami państwa członkowskie nie mogą ograniczać wykorzystania w rozrodzie naturalnym buhajów i knurów wpisanych do ksiąg, a także knurów mieszańcowych wpisanych do rejestrów. Przepisy te zabraniają także ograniczać możliwości wykorzystania w hodowli czystorasowych samic z gatunków bydło, świnie, owce i kozy, a także komórek jajowych i zarodków od nich pochodzących.

Zgodnie z dyrektywą Rady 87/328/EWG z dnia 18 czerwca 1987 r. w sprawie dopuszczania zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła do celów hodowlanych, dyrektywą Rady 90/118/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli czystorasowych świń hodowlanych i dyrektywą Rady 90/119/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli mieszańców świń hodowlanych, państwa członkowskie nie mogą zabraniać lub utrudniać wykorzystywania w sztucznym unasiennianiu buhajów i knurów lub ich nasienia, jeżeli zostały one ocenione w państwie członkowskim Unii Europejskiej i dopuszczone do rozrodu. Oznacza to, że nasienie takich rozplodników może być przywożone na teren innego państwa członkowskiego bez żadnych ograniczeń. W przypadku gdy występują jakiegokolwiek wątpliwości co do interpretacji wyników oceny buhajów i knurów, minister właściwy do spraw rolnictwa może wystąpić do Komisji Europejskiej z wnioskiem o wszczęcie postępowania wyjaśniającego. Umożliwi to rozwiązanie ewentualnych sporów w tym zakresie.

W projekcie ustawy w porównaniu z dotychczas obowiązującą ustawą, zrezygnowano z regulacji w zakresie prowadzenia punktów kopulacyjnych. Pojęcie punktu kopulacyjnego nie zostało zdefiniowane w prawodawstwie zootechnicznym i nie zostały wydane żadne przepisy w tym zakresie. Ponadto zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 69, poz. 625, z późn. zm.), prowadzenie punktu kopulacyjnego jest działalnością nadzorowaną podlegającą zgłoszeniu powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia. Szczegółowe wymagania

dotyczące prowadzenia punktu kopulacyjnego i wymagań, jakie powinien spełnić rozplodnik zostały określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia punktu kopulacyjnego (Dz. U. Nr 156, poz. 1638). Ponieważ decyzja o dopuszczeniu rozplodnika do wykorzystania w punkcie kopulacyjnym wydawana przez starostę, po stwierdzeniu przez powiatowego lekarza weterynarii spełniania przez tego rozplodnika wymagań weterynaryjnych. W związku z powyższym uznano, że nie ma konieczności zamieszczania w projektowanej ustawie uregulowań dotyczących punktów kopulacyjnych.

W projekcie ustawy zrezygnowano również z wydawania przez ministra właściwego do spraw rolnictwa zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie pozyskiwania, konserwowania, przechowywania i dostarczania komórek jajowych lub zarodków. Ponieważ warunkiem do wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w tym zakresie było spełnianie wymagań weterynaryjnych określonych w przepisach o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a działalność ta jest nadzorowana przez powiatowego lekarza weterynarii, zrezygnowano z konieczności posiadania dodatkowego zezwolenia.

W porównaniu do dotychczas obowiązującej ustawy, w projekcie sprecyzowano wymagania, jakie powinna spełniać osoba wykonująca zabiegi sztucznego unasienniania. Osoba taka powinna złożyć z wynikiem pozytywnym egzamin kończący szkolenie w zakresie sztucznego unasienniania obejmujący zagadnienia, które zostały określone w ustawie, lub posiadać zaświadczenie potwierdzające nabycie uprawnień do wykonywania zabiegów sztucznego unasienniania w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

W projekcie ustawy określono również wymagania, jakie powinien spełnić podmiot, który chce wystąpić do ministra właściwego do spraw rolnictwa z wnioskiem o wydanie zgody na prowadzenia szkoleń w zakresie sztucznego unasienniania. Podmiot taki ma obowiązek przedstawić program szkolenia, którego zakres merytoryczny określony został w projekcie ustawy, a także plan realizacji tego programu, wzór zaświadczenia o ukończeniu szkolenia, tryb powoływania komisji egzaminacyjnej i kwalifikacje osób wchodzących w skład

komisji, a także sposób przeprowadzania egzaminu końcowego. Projekt ustawy przewiduje, że w przypadku gdy podmiot nie będzie realizował programu szkolenia, nie będzie wydawał zaświadczeń o ukończeniu szkolenia lub będzie wydawał zaświadczenia niezgodne ze wzorem, lub nie będzie powoływał komisji egzaminacyjnej, lub będzie powoływał do tej komisji osoby, które nie posiadają wymaganych kwalifikacji, minister właściwy do spraw rolnictwa cofnie decyzję zezwalającą temu podmiotowi na prowadzenie szkoleń.

Osoby, które chcą wykonywać zabiegi sztucznego unasienniania i które nie posiadają kwalifikacji niezbędnych do wykonywania takich zabiegów, powinny zgłosić się do podmiotu uprawnionego do prowadzenia szkoleń w tym zakresie i pokryć koszty szkolenia. Uczestnik szkolenia, decydując się na skorzystanie z usług określonego podmiotu, akceptuje tym samym wysokość opłaty, jaka została ustalona przez prowadzącego szkolenie, za udział w takim szkoleniu. Wysokość opłaty pobieranej za odbycie szkolenia powinna być uzależniona od kosztów poniesionych na zorganizowanie takiego szkolenia i czasu jego trwania.

W projekcie ustawy określono również zakres kontroli dotyczącej hodowli i rozrodu zwierząt, jaką prowadzić będzie Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt. Jednostka ta została również wskazana jako właściwa do sprawowania kontroli zootechnicznej w handlu. Ponieważ Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt nadal wykonuje zadania związane z prowadzeniem oceny wartości użytkowej i hodowlanej oraz prowadzeniem ksiąg hodowlanych dla zwierząt futerkowych i pszczoł, to do czasu przekazania tych zadań organizacjom hodowców, nie może sprawować funkcji jednostki kontrolnej w stosunku do samej siebie. Art. 40 ust. 1 projektu ustawy jednoznacznie określa, że Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt jest upoważnione do kontroli wszystkich podmiotów prowadzących działalność w zakresie oceny, hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich, innych niż Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt.

W projekcie ustawy wprowadzono również regulacje dotyczące zasad przeprowadzania zawodów konnych z udziałem koniowatych. Regulacje te wdrażają przepisy Unii Europejskiej w tym zakresie, tj. dyrektywę Rady 90/428/EWG

z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie handlu zwierzętami z rodziny koniowatych

przeznaczonymi do udziału w zawodach oraz ustanawiającą warunki udziału w takich zawodach i decyzję Komisji 92/216/EWG z dnia 26 marca 1992 r. w sprawie zbierania danych dotyczących zawodów z udziałem zwierząt z rodziny koniowatych zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 90/428/EWG.

Projekt ustawy zawiera również regulacje dotyczące zasad współpracy ministra właściwego do spraw rolnictwa z organami centralnymi państw członkowskich Unii Europejskiej i Komisją Europejską w zakresie sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem prawodawstwa zootechnicznego. Do wprowadzenia regulacji w tym zakresie zostały zobowiązane wszystkie państwa członkowskie przepisami dyrektywy Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między władzami administracyjnymi Państw Członkowskich i współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw weterynaryjnych i zootechnicznych.

Ponadto w projekcie ustawy określone zostały sankcje, jakie mogą być nałożone w przypadku nieprzestrzegania przepisów ustawy przez podmioty prowadzące działalność w zakresie hodowli i rozrodu zwierząt.

W projekcie ustawy wielokrotnie odnoszono się do przepisów Unii Europejskiej nie wskazując, o jakie przepisy dokładnie chodzi. Wynika to z dużej liczby decyzji, które zostały wydane przez Komisję Europejską i które obowiązują wszystkie państwa członkowskie bez konieczności wdrażania ich do przepisów krajowych. Decyzje te często są zmieniane lub wydawane są nowe akty. W decyzjach określone zostały zasady uznawania organizacji prowadzących księgi hodowlane bydła, świń, kóz, owiec i koniowatych, a także rejestry świń. Odrębne decyzje wydano w celu określenia zasad prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej tych gatunków, a także zasad prowadzenia ksiąg hodowlanych i rejestrów świń. Ponadto w decyzjach określono również zakres informacji, jakie powinny być zawarte w świadectwach potwierdzających pochodzenie zwierząt i materiału biologicznego będącego przedmiotem handlu, a także wzory świadectw, jakie obowiązują przy przywozie na teren Wspólnoty zwierząt i materiału biologicznego z państw trzecich. Wprowadzenie w treści ustawy odesłań do takiej liczby aktów spowodowałoby, że ustawa byłaby nieczytelna, a każda zmiana decyzji lub wydanie nowej wymagałoby

przeprowadzenia nowelizacji ustawy. Dlatego w art. 47 projektu ustawy wprowadzono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do wydania obwieszczenia, w którym wymienione zostaną wszystkie obowiązujące decyzje Komisji Europejskiej z zakresu hodowli i rozrodu zwierząt gospodarskich. Zaproponowane rozwiązanie ułatwi, w przypadku wprowadzenia nowych przepisów Unii Europejskiej, uzupełnienie wykazu aktualnie obowiązujących przepisów w tym zakresie, bez konieczności przeprowadzenia zmian w przedmiotowej ustawie.

Projekt ustawy przewiduje również wprowadzenie przepisów przejściowych, które pozwolą zachować ważność niektórych rozporządzeń wydanych na mocy dotychczas obowiązującej ustawy do czasu wydania nowych aktów prawnych. Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 6, art. 14 ust. 3, art. 20 ust. 3, art. 21a ust. 4, art. 36, art. 38 i art. 40h zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie art. 5 ust. 3, art. 18 ust. 7, art. 22 ust. 6, art. 28 ust. 3, art. 38, art. 45 i art. 49 ust. 2, nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy. Okres 24 miesięcy pozwoli na przygotowanie i ogłoszenie nowych aktów wykonawczych.

Projekt ustawy wykonuje postanowienia następujących decyzji Komisji Europejskiej:

- 1) decyzji Komisji 2006/427/WE z dnia 20 czerwca 2006 r. ustanawiającej metody oceny wartości użytkowej i metody oceny wartości genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.Urz. WE L 169 z 22.06.2006, str. 56),
- 2) decyzji Komisji 89/507/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej metody monitoringu osiągnięć i oceny wartości genetycznej świń hodowlanych czystorasowych i mieszańców (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 43; Dz.Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 163),
- 3) decyzji Komisji 90/256/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej metody monitoringu wydajności i oceny wartości genetycznej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 145 z 8.06.1990, str. 35; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 76),

- 4) decyzji Rady 96/463/WE z dnia 23 lipca 1996 r. wyznaczającej organ referencyjny odpowiedzialny za współpracę w zakresie ujednoczenia metod badania i oceny wyników w odniesieniu do czystorasowych zwierząt hodowlanych z gatunku bydła (Dz.Urz. WE L 192 z 2.08.1996, str. 19; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 314),
- 5) decyzji Komisji 84/419/EWG z dnia 19 lipca 1984 r. ustanawiającej kryteria wpisywania bydła do ksiąg zwierząt zarodowych (Dz.Urz. WE L 237 z 5.09.1984, str. 11; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 6, str. 107),
- 6) decyzji Komisji 89/502/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria regulujące dokonywanie wpisów do księgi zwierząt zarodowych świń hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 21; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 141),
- 7) decyzji Komisji 90/255/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej kryteria regulujące dokonywanie wpisów do księgi hodowlanej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 145 z 8.06.1990, str. 32; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 73),
- 8) decyzji Komisji 96/78/WE z dnia 10 stycznia 1996 r. ustanawiającej kryteria wpisu i rejestracji zwierząt z rodziny koniowatych w księgach stadnych do celów hodowlanych (Dz.Urz. WE L 19 z 25.01.1996, str. 39; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 18, str. 401),
- 9) decyzji Komisji 84/247/EWG z dnia 27 kwietnia 1984 r. ustanawiającej kryteria uznawania stowarzyszeń i organizacji hodowców, które prowadzą lub zakładają księgi zwierząt zarodowych dla zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.Urz. WE L 125 z 12.05.1984, str. 58; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 6, str. 50);
- 10) decyzji Komisji 89/501/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców i organizacji hodowlanych, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych świń hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 23; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 139),

- 11) decyzji Komisji 90/254/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania organizacji i stowarzyszeń hodowców, które zakładają lub prowadzą księgi zwierząt zarodowych owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 145 z 8.06.1990, str. 30; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 71);
- 12) decyzji Komisji 92/353/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania lub uznawania organizacji lub stowarzyszeń, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zwierząt z rodziny koniowatych (Dz.Urz. WE L 192 z 11.07.1992, str. 63; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 12, str. 350),
- 13) decyzji Komisji 92/354/EWG z dnia 11 czerwca 1992 r. ustanawiającej niektóre zasady dla zapewnienia koordynacji między organizacjami i stowarzyszeniami, które prowadzą lub zakładają księgi stadne dla zarejestrowanych koniowatych (Dz.Urz. WE L 192 z 11.07.1992, str. 66; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 12, str. 353),
- 14) decyzji Komisji 89/505/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria regulujące dokonywanie wpisów do rejestrów świń hodowlanych mieszańców (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 33; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 153),
- 15) decyzji Komisji 89/504/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej kryteria zatwierdzania i nadzoru związków hodowców, organizacji hodowlanych i prywatnych przedsiębiorstw, które zakładają lub prowadzą rejestry świń hodowlanych mieszańców (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 31; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 151),
- 16) decyzji Komisji 2005/379/WE z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie świadectw rodowodowych i danych szczegółowych dotyczących zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła oraz ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. UE L 125 z 18.05.2005, str. 15),
- 17) decyzji Komisji 2002/8/WE z dnia 28 grudnia 2001 r. ustanawiającej metody identyfikacji genetycznej zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła i zmieniającej decyzje 88/124/EWG i 96/80/EWG (Dz.Urz. WE L 3

- z 5.01.2002, str. 53; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 34, str. 442),
- 18) decyzji Komisji 90/258/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej świadectwa zootechniczne dla owiec i kóz hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. WE L 145 z 8.06.1990, str. 39, Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 80),
  - 19) decyzji Komisji 89/503/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej świadectwo dla świń hodowlanych czystorasowych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 22; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 142),
  - 20) decyzji Komisji nr 89/506/EWG z dnia 18 lipca 1989 r. ustanawiającej świadectwo dla świń hodowlanych mieszańców, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. WE L 247 z 23.08.1989, str. 34; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3 t. 9, str. 154),
  - 21) decyzji Komisji 96/79/WE z dnia 12 stycznia 1996 r. ustanawiającej świadectwa zootechniczne dotyczące nasienia, komórek jajowych i zarodków od rejestrowanych koniowatych (Dz.Urz. WE L 19 z 25.01.1996, str. 41; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 18, str. 403),
  - 22) decyzji Komisji 90/257/EWG z dnia 10 maja 1990 r. ustanawiającej kryteria dopuszczania do hodowli czystorasowych owiec i kóz hodowlanych oraz wykorzystania ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. WE L 145 z 8.06.1990, str. 38; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 79),
  - 23) decyzji Komisji 2006/139/WE z dnia 7 lutego 2006 r. wdrażającej dyrektywę Rady 94/28/WE w odniesieniu do wykazu organów w państwach trzecich zatwierdzonych do przechowywania księgi zarodowej lub rejestru niektórych zwierząt (Dz.Urz. UE L 54 z 24.02.2006, str. 34),
  - 24) decyzji Komisji 96/509/WE z dnia 18 lipca 1996 r. ustanawiającej wymogi rodowodowe i zootechniczne w odniesieniu do przywozu nasienia niektórych zwierząt (Dz.Urz. WE L 210 z 20.08.1996, str. 47; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 348),

- 25) decyzji Komisji 96/510/WE z dnia 18 lipca 1996 r. ustanawiającej zaświadczenia hodowlane i zootechniczne w przywozie zwierząt hodowlanych, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków (Dz.Urz. WE L 210 z 20.08.1996, str. 53; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 19, str. 355),
- 26) decyzji Komisji 92/216/EWG z dnia 26 marca 1992 r. w sprawie zbierania danych dotyczących zawodów z udziałem zwierząt z rodziny koniowatych zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy Rady 90/428/EWG (Dz.Urz. WE L 104 z 22.04.1992, str. 77; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 12, str. 247).

Projekt ustawy wdraża do prawodawstwa krajowego postanowienia:

- 1) dyrektywy Rady 77/504/EWG z dnia 25 lipca 1977 r. w sprawie zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.Urz. WE L 206 z 12.08.1977, str. 8, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 3, str. 153, z późn. zm.),
- 2) dyrektywy Rady 87/328/EWG z dnia 18 czerwca 1987 r. w sprawie dopuszczania zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła do celów hodowlanych (Dz.Urz. WE L 167 z 26.06.1987, str. 54, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 7, str. 240),
- 3) dyrektywy Rady 88/661/EWG z dnia 19 grudnia 1988 r. w sprawie norm zootechnicznych mających zastosowanie do zwierząt hodowlanych z gatunku świń (Dz.Urz. WE L 382 z 31.12.1988, str. 36; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 8, str. 172),
- 4) dyrektywy Rady 89/361/EWG z dnia 30 maja 1989 r. dotyczącej owiec i kóz hodowlanych czystorasowych (Dz.Urz. WE L 153 z 6.06.1989, str. 30; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 9, str. 53),
- 5) dyrektywy Rady 89/608/EWG z dnia 21 listopada 1989 r. w sprawie wzajemnej pomocy między władzami administracyjnymi Państw Członkowskich i współpracy między Państwami Członkowskimi a Komisją w celu zapewnienia prawidłowego stosowania ustawodawstwa dotyczącego spraw

- weterynaryjnych i zootechnicznych (Dz.Urz. WE L 351 z 2.12.1989, str. 34; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 2, t. 4, str. 135),
- 6) dyrektywy Rady 90/118/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli czystorasowych świń hodowlanych (Dz.Urz. WE L 71 z 17.03.1990, str. 34; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 42),
  - 7) dyrektywy Rady 90/119/EWG z dnia 5 marca 1990 r. w sprawie dopuszczania do hodowli mieszańców świń hodowlanych (Dz.Urz. WE L 71 z 17.03.1990, str. 36; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 44),
  - 8) dyrektywy Rady 90/425/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. dotyczącej kontroli weterynaryjnych i zootechnicznych mających zastosowanie w handlu wewnątrzwspólnotowym niektórymi żywymi zwierzętami i produktami w perspektywie wprowadzenia rynku wewnętrznego (Dz.Urz. WE L 224 z 18.08.1990, str. 29, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 138, z późn. zm.),
  - 9) dyrektywy Rady 90/427/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków handlu wewnątrzwspólnotowego koniowatymi (Dz.Urz. WE L 224 z 18.08.1990, str. 55; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 165),
  - 10) dyrektywy Rady 90/428/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie handlu zwierzętami z rodziny koniowatych przeznaczonymi do udziału w zawodach oraz ustanawiającej warunki udziału w takich zawodach (Dz.Urz. WE L 224 z 18.08.1990, str. 60, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 10, str. 170, z późn. zm.),
  - 11) dyrektywy Rady 91/174/EWG z dnia 25 marca 1991 r. ustanawiającej wymogi zootechniczne i rodowodowe przy wprowadzaniu do obrotu zwierząt czystorasowych oraz zmieniającej dyrektywy 77/504/EWG oraz 90/425/EWG (Dz.Urz. WE L 85 z 5.04.1991, str. 37; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 11, str. 177),
  - 12) dyrektywy Rady 94/28/WE z dnia 23 czerwca 1994 r. ustanawiającej zasady odnoszące się do warunków genealogicznych i zootechnicznych

stosowanych w przywozie z państw trzecich zwierząt, ich nasienia, komórek jajowych i zarodków oraz zmieniającej dyrektywę 77/504/EWG w sprawie zwierząt hodowlanych czystorasowych z gatunku bydła (Dz.Urz. WE L 178 z 12.07.1994, str. 66; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 16, str. 238),

- 13) dyrektywy Rady 2003/85/WE z dnia 29 września 2003 r. w sprawie wspólnotowych środków zwalczania pryszczycy uchylającej dyrektywę 85/511/EWG i decyzje 89/531/EWG i 91/665/EWG oraz zmieniającej dyrektywę 92/46/EWG (Dz.Urz. UE L 306 z 22.11.2003, str. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 5).

Projekt ustawy jest zgodny z przepisami Unii Europejskiej.

W projekcie ustawy nie został zmieniony katalog gatunków zwierząt uznawanych za zwierzęta gospodarskie. Wniosek Ministra Środowiska o wprowadzenie całkowitego zakazu utrzymywania w warunkach chowu lub hodowli zamkniętej jeleni i danieli w celu pozyskania mięsa lub skór nie został uwzględniony, ale w projekcie ustawy wprowadzono bardzo precyzyjne określenie pochodzenia tych zwierząt. Zwierzęta te mogą pochodzić wyłącznie z gospodarstw, w których prowadzony jest chów lub hodowla zamknięta jeleni lub danieli lub pochodzić po rodzicach utrzymywanych w takich warunkach. Oznacza to, że zarówno te zwierzęta jak i ich rodzice muszą urodzić się „w niewoli”. W opinii Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi utrzymywanie zwierząt w takich gospodarstwach nie stwarza zagrożenia dla zwierząt wolno żyjących, gdyż określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 września 2003 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 167, poz. 1629) warunki, w jakich powinny być utrzymywane jelenie i danieli uniemożliwiają ucieczki tych zwierząt, a określona dopuszczalna liczebność zapewnia tym zwierzętom dobre warunki wzrostu i rozwoju.

Utrzymywanie zwierząt dzikich w warunkach fermowych nie jest zabronione w przepisach Unii Europejskiej, a przeciwnie określone zostały wymagania, jakie powinny być spełnione, aby mięso tych zwierząt mogło być wprowadzane

na rynek. Wprowadzenie całkowitego zakazu utrzymywania jeleni i danieli w warunkach chowu lub hodowli zamkniętej dyskryminowałoby obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy nie mogliby prowadzić takiej działalności, podczas gdy w wielu państwach członkowskich Unii Europejskiej działalność taka jest prowadzona. Od chwili wprowadzenia możliwości prowadzenia takiej działalności powstało około 400 ferm jeleni i danieli, a liczebność populacji tych zwierząt utrzymywanych w warunkach chowu lub hodowli zamkniętej wynosi około 10.000 sztuk.

Na wniosek Ministra Środowiska z projektu ustawy wykreślono upoważnienie dla ministra właściwego do spraw rolnictwa do uznania za zwierzęta gospodarskie innych gatunków zwierząt niż wymienione w ustawie. Tym samym lista gatunków uznanych za zwierzęta gospodarskie jest katalogiem zamkniętym, a wprowadzenie jakichkolwiek zmian będzie wymagało przeprowadzenia nowelizacji ustawy.

Projekt ustawy został udostępniony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414). Od dnia udostępnienia projektu w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, żaden podmiot wykonujący zawodową działalność lobbingsową nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem ustawy (zgłoszenie w rozumieniu art. 7 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa).

Projekt ustawy nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), ponieważ nie zawiera norm o charakterze technicznym.

Projekt ustawy jest ujęty w programie legislacyjnym prac Rady Ministrów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Ustawa będzie miała wpływ na działalność związków hodowców i innych podmiotów prowadzących księgi hodowlane poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich oraz podmioty upoważnione przez ministra właściwego do spraw rolnictwa do prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej. Wejście w życie ustawy pozwoli tym związkom hodowców i innym podmiotom na swobodne wykonywanie powierzonych im zadań. Podmioty te będą mogły pobierać od posiadaczy zwierząt objętych oceną wartości użytkowej wynagrodzenie za świadczone usługi na podstawie podpisanej umowy oraz zgodnie z cennikiem opracowanym przez świadczącego usługi. Należy podkreślić, że zgodnie z dotychczas obowiązującą ustawą, podmiot prowadzący ocenę wartości użytkowej zwierząt również pobierał wynagrodzenie za prowadzenie oceny, zgodnie z cennikiem opracowanym przez ten podmiot. Wysokość opłat za ocenę ustalana była na podstawie kosztów związanych bezpośrednio z prowadzeniem tej działalności. Wysokość opłat pobieranych za prowadzenie oceny nie powinna się zmienić po wejściu w życie niniejszej ustawy. Związki hodowców i inne podmioty będą również obowiązane do opracowania i przedstawienia metodyki prowadzenia oceny wartości użytkowej lub hodowlanej, która dotychczas określona była w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 5 maja 1999 r. w sprawie zakresu i metod prowadzenia oceny wartości użytkowej i hodowlanej zwierząt oraz sposobu oznakowania i identyfikacji zwierząt do celów hodowlanych (Dz. U. Nr 47, poz. 470, z późn. zm.).

2. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa. Dotychczas z budżetu państwa wydatkowane były środki na wspieranie postępu biologicznego w produkcji

zwierzęcej. W ramach tych środków dofinansowywane było wykonywanie niektórych zadań, takich jak prowadzenie oceny wartości użytkowej czy hodowlanej zwierząt, jak również prowadzenie ksiąg i rejestrów zwierząt hodowlanych. Beneficjentem części tych środków było również Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt, które wykonywało niektóre z tych zadań. Postępujący proces uspołecznienia hodowli, w wyniku którego związki hodowców lub inne podmioty przejmowały od Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt zadania związane z prowadzeniem ksiąg hodowlanych i oceny wartości użytkowej poszczególnych gatunków zwierząt, spowodował, że Krajowe Centrum stopniowo wyzbywało się większości funkcji usługowych (z wyjątkiem prowadzenia ksiąg oraz oceny wartości użytkowej i hodowlanej pszczoł i zwierząt futerkowych oraz laboratorium referencyjnego). Ponieważ zadania Krajowego Centrum polegają głównie na pełnieniu funkcji kontrolnych oraz administracyjnych (w odniesieniu do majątku znajdującego się w jego zarządzie),

z dniem 1 stycznia 2007 r. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt zostało przekształcone z zakładu budżetowego w jednostkę budżetową.

W ustawie budżetowej na rok 2007 z dnia 25 stycznia 2007 r. (Dz. U. Nr 15, poz. 90) wydatki budżetowe dla Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt – jednostki budżetowej zostały ustalone w kwocie ogółem 8 389 tys. zł, w tym 50 tys. zł na świadczenia na rzecz osób fizycznych, 90 tys. zł na wydatki majątkowe oraz 8 249 tys. zł na wydatki bieżące. Kwota 8 249 tys. zł zostanie przeznaczona na:

- 1) wynagrodzenia osobowe i pochodne od tych wynagrodzeń – w wysokości 3 555 tys. zł,
- 2) zakup towarów i usług – w wysokości 1 542 tys. zł,
- 3) koszty utrzymania oraz inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostki budżetowej i realizacją jej statutowych zadań – w wysokości 3 152 tys. zł.

Ponadto na 2007 r. dla gospodarstwa pomocniczego Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt przewidziane są dotacje w kwocie ogółem 3 780 tys. zł. Z tej kwoty 1 600 tys. zł jest przeznaczony na pierwsze wyposażenie tego

gospodarstwa, a w ramach kwoty 103 825 tys. zł określonej w ustawie budżetowej na rok 2007 w części 32 – Rolnictwo w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo 01020 – Postęp biologiczny w produkcji zwierzęcej – 2 180 tys. zł na dofinansowanie realizacji zadań związanych z prowadzeniem ksiąg hodowlanych oraz oceny wartości użytkowej i hodowlanej pszczół i zwierząt futerkowych.

3. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw

Wejście w życie ustawy nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Jednak w przyszłości pozwoli na skuteczną konkurencję na rynku Unii Europejskiej zarówno związkom hodowców i innym podmiotom, które aktualnie prowadzą księgi hodowlane czy ocenę wartości użytkowej lub będą je prowadziły w przyszłości, jak również podmiotom zajmującym się sztucznym unasiennianiem przez równe traktowanie podmiotów uprawnionych do wydawania obowiązujących w handlu świadectw potwierdzających pochodzenie zwierząt hodowlanych i materiału biologicznego od nich pochodzącego, określonych w przepisach Unii Europejskiej, bez względu na ekonomiczne znaczenie gatunku, dla którego są wydawane. Zmniejszenie uciążliwości wydawania zaświadczeń przy wprowadzaniu do obrotu na terenie kraju zwierząt hodowlanych materiału biologicznego oraz jaj wylęgowych, w tym również obniżenie kosztów administracyjnych związanych z wydawaniem tych dokumentów, może poprawić kondycję finansową tych podmiotów.

5. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na rozwój regionalny Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Konsultacje społeczne

Projekt ustawy był konsultowany z organizacjami społeczno-zawodowymi hodowców zwierząt, instytucjami i związkami zawodowymi działającymi w obszarze regulowanym niniejszym projektem ustawy. Uwagi do projektu ustawy zgłosiły następujące organizacje hodowców: Polska Federacja Hodowców i Producentów Bydła Mlecznego, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS, Polski Związek Owczarski, Polski Związek Hodowców Koni, Polski Klub Wyścigów Konnych, Krajowa Rada Drobiarska – Izba Gospodarcza w Warszawie i Krajowa Izba Producentów Drobiu i Pasz.

Uwzględniona została uwaga zgłoszona przez Polską Federację Hodowców Bydła i Producentów Mleka, która wnioskowała o wprowadzenie do projektu ustawy przepisu umożliwiającego w przyszłości organizacji hodowców realizację wszystkich zadań związanych z oceną wartości użytkowej lub hodowlanej zwierząt, w tym także prowadzenie laboratorium referencyjnego. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka podkreślała, że wytyczne Międzynarodowego Komitetu ds. Oceny Wartości Użytkowej Zwierząt (ICAR), które są wiążące dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej nie wykluczają, a nawet wskazują możliwość prowadzenia laboratorium referencyjnego przez organizację upoważnioną do prowadzenia oceny wartości użytkowej. Sytuacja taka nie ma żadnego negatywnego wpływu na wiarygodność uzyskiwanych wyników oceny zwierząt, a określone w przepisach ustawy zadania, jakie ma wykonywać laboratorium referencyjne, gwarantują, że wyniki uzyskiwane w oparciu o materiały odniesienia wyprodukowane przez to laboratorium będą niezależne nawet, w przypadku gdy laboratorium to będzie prowadzone przez podmiot upoważniony do prowadzenia oceny wartości użytkowej. Potwierdza to fakt, że do dnia 1 lipca 2006 r. Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt prowadziło zarówno laboratorium referencyjne jak i ocenę wartości użytkowej bydła w sposób, który nigdy nie budził żadnych zastrzeżeń co do wiarygodności i rzetelności uzyskiwanych wyników. W obecnym systemie organizacyjnym Krajowe Centrum Hodowli Zwierząt jest jednostką

budżetową, a laboratorium referencyjne wchodzi w skład gospodarstwa pomocniczego przy tej jednostce. W przypadku konieczności likwidacji gospodarstwa pomocniczego obecne przepisy nie dają możliwości przekazania realizacji tego zadania innemu podmiotowi, co spowodowałoby w konsekwencji brak możliwości prowadzenia oceny wartości użytkowej zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej w tym zakresie. Tak więc możliwość przejęcia prowadzenia tego laboratorium przez związek hodowców, któremu zostało powierzone prowadzenie oceny wartości użytkowej bydła, zmniejszyłaby wydatki ponoszone z budżetu państwa, a przejmujący prowadzenie laboratorium referencyjnego ponosiłby ryzyko i koszty związane z jego prowadzeniem.

Nie uwzględniono wniosku Krajowej Izby Producentów Drobiu i Pasz o wykreślenie z ustawy przepisów dotyczących drobiu i jaj wylęgowych. Uwzględnienie tego wniosku spowodowałoby, że drób nie byłby zaliczany do zwierząt gospodarskich, a tym samym nie byłoby podstaw do prowadzenia dalszych prac hodowlanych. Wykreślenie drobiu z przepisów ustawy skutkowałoby również brakiem podstaw do wspierania z budżetu państwa działań związków hodowców lub innych podmiotów, które prowadzą ocenę wartości użytkowej i księgi hodowlane drobiu, oraz podstaw do kontynuowania wsparcia dla hodowców utrzymujących populacje drobiu objęte ochroną zasobów genetycznych oraz stad zarodowych i stad stanowiących rezerwę materiału hodowlanego. Wsparcie to udzielane jest w ramach środków przeznaczanych z budżetu państwa na wspieranie postępu biologicznego w produkcji zwierzęcej i pozwala utrzymać unikalne i cenne populacje drobiu.

Najwięcej uwag do projektu ustawy zgłosiła Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, która wniosowała między innymi o wykluczenie możliwości prowadzenia ksiąg hodowlanych i oceny wartości użytkowej i hodowlanej przez podmioty inne niż związki hodowców. Propozycja nie została uwzględniona, gdyż obecnie, oprócz związków hodowców księgi hodowlane są prowadzone również przez Akademię Rolniczą w Poznaniu (księga dla świń złotnickiej białej i złotnickiej pstrej) i Akademię Rolniczą w

Lublinie (księga dla bydła biało-żółtego) oraz Instytut Zootechniki w Krakowie (księgi dla rodów drobiu).

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka i Polski Związek Hodowców i Producentów Trzody Chlewnej POLSUS wnioskowały również o odebranie Krajowemu Centrum Hodowli Zwierząt prawa do kontroli podmiotów wykonujących zadania z zakresu hodowli i oceny zwierząt i przejęcie tego zadania bezpośrednio przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Realizacja tych wniosków spowodowałaby konieczność likwidacji Krajowego Centrum Hodowli Zwierząt, a jednocześnie Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi musiałoby przejąć nie tylko zadania kontrolne wykonywane przez Krajowe Centrum, ale także prowadzić księgi hodowlane i ocenę wartości użytkowej zwierząt futerkowych i pszczoł do czasu przejęcia tych zadań przez związki hodowców. Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka wnioskowała również o wprowadzenie obowiązku wydawania zaświadczeń hodowlanych, identycznych z dokumentami obowiązującymi w handlu między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, w przypadku wprowadzania do obrotu na terenie kraju zwierząt hodowlanych i materiału biologicznego. Przepisy dotychczas obowiązującej ustawy nakładały na podmiot wprowadzający do obrotu zwierzęta hodowlane lub materiał biologiczny obowiązek zaopatrywania ich w zaświadczenia hodowlane. Decyzję o złagodzeniu tego przepisu podjęto na wniosek podmiotów, które wprowadzają do obrotu materiał biologiczny. Obowiązek załączania do każdej przesyłki nasienia kompletu dokumentów hodowlanych, w przypadku przesyłek nasienia knurów, które w postaci płynnej wysyłane jest co kilka dni na te same punkty unasienniania, powodował, że identyczne dokumenty hodowlane były wysyłane do odbiorcy wielokrotnie wraz z kolejnymi przesyłkami nasienia tego samego knura. W projekcie ustawy zaproponowano zastąpienie bardzo szczegółowego świadectwa obowiązującego w handlu, dokumentem handlowym, w którym zawarte byłyby tylko informacje niezbędne do identyfikacji dawcy nasienia, podmiotu, który je pozyskał i wprowadza do obrotu, a także odbiorcy materiału biologicznego.

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka zgłosiła również propozycję, aby minister właściwy do spraw Skarbu Państwa przed upływem 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, umożliwił przejęcie przez spółdzielnie związków hodowców udziałów w spółkach Skarbu Państwa zajmujących się inseminacją. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, wysyłając do Ministra Skarbu Państwa projekt ustawy do konsultacji, wystąpił z propozycją zapisania w projekcie ustawy o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich przepisów, które umożliwiłyby nabycie przez spółdzielnie hodowców udziałów w tych spółkach. W opinii Ministra Skarbu Państwa, przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397, z późn. zm.) przewidują możliwość zbywania akcji należących do Skarbu Państwa w innym trybie niż został określony w tej ustawie. Zastosowanie tego przepisu jest możliwe po uzyskaniu zgody Rady Ministrów, a tym samym nie ma potrzeby wprowadzania przepisów specjalnych w ustawie o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich.

Nie został również uwzględniony wniosek Polskiego Związku Owczarskiego, który wnioskował o zmianę terminu składania sprawozdania z działalności w zakresie prowadzenia ksiąg z dnia 31 marca na dzień 31 maja. Uznano jednak, że okres 3 miesięcy jest wystarczający do przygotowania sprawozdania.

03/11EP